

- об'єктивність оцінювання результатів проходження тесту;
- підвищення репрезентативності та наочності тестових завдань.

На сьогодні видано величезну кількість спеціальної літератури з розробки педагогічних тестів. Перед викладачем чи учителем виникає альтернатива: можна скористатися готовими тестами, поданими в різних збірниках, підручниках, а можна, спираючись на знання, отримані у вузі, займаючись самоосвітою, осягнути науку створення педагогічних тестів і навчитися розробляти якісні професійні педагогічні тести – ефективний сучасний засіб оцінювання результатів навчання в закладах загальної середньої чи вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Воробьева С. В. Современные средства оценивания результатов обучения в общеобразовательной школе : учебник для бакалавриата и магистратуры. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Изд-во Юрайт, 2019. 740 с.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «БІОЛОГІЯ» У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

Бучковська О. А., Жирська Г. Я.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Найбільша цінність суспільства – людина, її життя та здоров'я. Тому серед головних функцій закладів загальної середньої освіти – збереження та зміцнення здоров'я його вихованців. Ефективність формування мотивації та навичок здорового способу життя вимагає активного залучення учнів до здоров'язбережувального навчального процесу, формування в них активної позиції щодо зміцнення і збереження власного здоров'я [1, с.1].

Головною дійовою особою, яка піклується про здоров'я учнів у начальному закладі, є учитель, який впроваджує та

використовує у своїй роботі здоров'язберігаючі та здоров'язміцнюючі технології.

Під здоров'язберігаючими технологіями розуміють:

– сприятливі умови щодо навчання дитини в школі (відсутність стресових ситуацій, адекватність вимог, методик навчання та виховання);

– оптимальну організацію навчального процесу (відповідно до вікових, статевих та індивідуальних особливостей та гігієнічних норм);

– повноцінний та раціонально організований руховий режим [2, с.7].

До системи впровадження здоров'язберігаючих технологій в навчальний процес можна віднести такі заходи:

1. *Впровадження здоров'язберігаючих освітніх технологій* (використання педагогічних технологій, забезпечення санітарно-гігієнічних норм, психологічний супровід навчального процесу);

2. *Впровадження оздоровчих технологій* (уроки фізкультури, фізкультхвилинки, фізультурно-оздоровча позакласна робота);

3. *Впровадження технологій навчання здоров'ю* (уроки основи здоров'я, уроки біології санітарно-гігієнічного змісту, інтеграція валеологічної тематики у змісті інших предметів, виховні заходи валеологічного змісту) [3, с. 22].

Впровадження здоров'язберігаючих освітніх технологій пов'язано з використанням медичних (медико-гігієнічних, фізкультурно-оздоровчих, лікувально-оздоровчих), соціально-адаптованих, екологічних здоров'язберігаючих технологій та технологій забезпечення безпеки життєдіяльності. Будь-яка педагогічна технологія має відповідати основним критеріям технологічності: концептуальності, системності, керованості, ефективності, відтворюваності.

Урок – це основна структурна одиниця навчального процесу. Урок у здоров'язберігаючих технологіях повинен не викликати в учнів погіршення здоров'я. Сучасний урок – це урок інноваційний, який викликає в учнів і вчителів задоволення, стимулює цікавість, творчість. Усе це досягається різноманітними формами роботи з використанням інтерактивних та інноваційних технологій [3, с. 22].

Уроки біології в школі є сприятливим ґрунтом для формування в учнів корисних звичок. Саме на уроках біології у 8 класі, де вивчається організм людини, школа повинна не лише сформуванати у школяра необхідні знання, вміння та навички щодо здорового способу життя, але й навчити використовувати отримані знання, забезпечити школяреві можливості для збереження і зміцнення свого здоров'я за період навчання в школі.

Одним із головних напрямків здоров'язбереження є створення здорового психологічного клімату на уроці. Це досягається зміною різних видів навчальної діяльності, що змінюються через кожні 7-10 хв. Це і «мозковий штурм», і робота в творчих групах, і робота з підручником, і проведення лабораторних досліджень та практичних робіт з використанням натуральних та образотворчих засобів навчання, спостереження і самоспостереження, і складання та розв'язання кросвордів, і здійснення віртуальних мандрівок, і захист проєктів, і цікаві справи, ігрові ситуації, різні типи уроків біології тощо.

Реалізуючи здоров'язбережувальну функцію, кожен урок біології має сприяти вихованню бережливого ставлення до навколишнього середовища, до живих організмів біосфери, до свого організму та оточуючих людей, які створюють середовище життя в гармонії з довкіллям [4].

Загалом, уроки біології мають всі необхідні умови для формування і учнів звички щодо дотримання здорового способу життя, якщо вдало застосовувати здоров'язберігаючі технології на певних етапах уроку з урахуванням його змісту та доцільних способів діяльності школярів певного віку.

Список використаних джерел

1. Бойченко Т. Валеологія – мистецтво бути здоровим. *Здоров'я та фізична культура*. 2005. №2. с. 1-4.
2. Біологія. *Шкільний світ*. №8 (740), квітень 2014. с. 7
3. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: Методичний посібник. Автори-укладачі.: О. Пошетун. Л. Пироженко. К.: А.П.Н., 2002 136 с.
4. http://novovolynsklyceum.edukit.volyn.ua/informaciya_pro_zaklad/poradi_dlya_batjkiv/.